

ПРЪЧКА, ДЪЛГА ЧЕТИРИ ПРЪСТА

Превод от хинди: Райна Маринова, 1989

chitanka.info

Цар Датхивахан нямал деца. Затова по цели дни и нощи се тревожел: „Когато умра, кой ще наследи това голямо царство? Толкова много съм направил за благоденствието му и да не зная в чии ръце ще попадне...“.

Като гледала това, царица Падмапти усърдно се молела на бога да я дари със син, докато най-после разбрала, че желанието на съпруга ѝ ще бъде изпълнено.

Царят безкрайно се радвал, че царицата очаква дете. Той започнал да се грижи много за нея и изпълнявал всичко, за което го помолела.

Ден след ден времето минавало. Настъпил сезонът на дъждовете. Тъмни облаци плъзнали по небето. Затанцували от радост пауните. Царицата била много щастлива. Цели часове стояла тя в градината на двореца и се любовала на красотата на обновената природа. От обилните дъждове градината се покрила със свежа зеленина и цветя. Полъхвал прохладен влажен вятър. Гледала царицата, гледала дълго в захлас и самата тя се изпълвала с живот. Веднъж си помислила: „Ако една градина е така прелестна, гората сигурно е необикновено красива. Трябва да я видя!“. И казала на царя:

— Господарю мой, искам да видя летния Ви дворец в гората. Няколко дни ще поживея там, за да се полюбувам на красивата природа. Но ще тръгна със слон. Искам да пътувам под открито небе, а не затворена в паланкин^[1].

По времето на дъждовете не било позволено да се минава със слон през гората. Но въпреки това царят дал съгласието си, защото не искал да огорчи царицата.

Веднага приготвили и докарали слона на царя. Украсен с рубини, върху гърба му стоял златен трон, а за него бил прикрепен златен чадър с диаманти.

Най-после царят и царицата тръгнали, придружени от няколко войници.

Красотата на гората наистина омаяла царицата. Но преди да стигнат до двореца, тъмни облаци се надвесили над тях. Блеснали светкавици, затрещели гръмотевици, сякаш на небето се разразила битка. Рукнал пороен дъжд. Слонът се уплашил. Водачът му правел отчаяни усилия да го обуздае, но не успял. Слонът го изтърсил на земята и с рев побягнал. Войниците хвърляли копия и стреляли след

него, но също не успели да го спрат и скоро той се изгубил от погледите им.

Царят и царицата останали сами върху бягащия слон. Царицата била много уплашена.

— Има само един начин да се спасим — казал царят. — Да се хванем за клоните на някое близко дърво и да скочим.

Точно в този миг слонът се блъснал в едно дърво и царят се хванал за клоните му. Но обезумялото животно веднага се втурнало в друга посока, отнасяйки царицата върху гърба си.

Царят видял как слонът и царицата се скрили в близката гора, но какво можел да направи. Слязъл от дървото и отишъл в двореца. Хората от свитата му вече били там. Той веднага ги изпратил да търсят царицата. Войниците претърсили цялата гора, но никъде не я намерили. Отчаян царят се върнал в столицата.

А слонът преминал гората и стигнал до подножието на една планина. Там имало езеро. Останал без сили, той се строполил в него заедно с царицата. Но тя умеела да плува и бързо излязла навън. После се втурнала да бяга без посока, докато капнала от умора и паднала в несвяст.

Оттам минал един отшелник, който бил много изненадан, че вижда жена в безлюдната гора. Той я вдигнал и занесъл в колибата си. Помогнал ѝ да се съвземе. Нахранил я с плодове. Когато царицата се оправила напълно, отшелникът казал:

— Дъще, ти очакваш дете. Струва ми се, че си царица. Как попадна тук? Царят ли те изгони?

Царицата се разплакала и му разказала всичко.

— Изглежда — рекъл отшелникът, — че на царя не му е писано да има потомство. Затова се е случило всичко това. Хайде, ела, ще те заведа до някое населено място.

И отшелникът завел царицата близо до едно село и казал:

— Аз живея в гората. Храня се с плодове и корени. Кракът ми не стъпва в населено място. Оттук ти ще отидеш сама в селото. Все някой ще те подслони. Не се тревожи! Ще се намери и кой да те изпрати до твоето царство Чампанагър.

Като казал това, отшелникът си тръгнал. Царицата отишла в село Дханпур и започнала да моли хората за подслон, но всички ѝ отказвали. Те се страхували от царското ѝ облекло. Мислели си: „Каква

ли е тази? Уж бездомна, а откъде е взела скъпоценностите, не се знае. Да не е някоя крадла?“. И те ѝ затваряли вратите си.

Само един висок, снажен момък се смилил над царицата. Той отишъл при нея, разпитал я внимателно и после я отвел у дома си. Нахранил я и ѝ постлал легло да си почине. Когато станала, царицата помолила момъка да я заведе в Чампанагър. Момъкът казал:

— Чампанагър е много далече. Пътят е опасен. Освен това ти си царица. Не можеш да вървиш пеша. За да подготвя придвижването, трябва много пари, а аз нямам. А може и по пътя да ни нападнат разбойници заради скъпоценностите ти. Защо да излагам на опасност живота си.

Царицата веднага свалила всичките си накити и ги дала на момъка.

— Ето, пригответи всичко за пътуването. Останалото задръж за себе си.

Много доволен, момъкът взел всички скъпоценности и тръгнал. Но повече не се върнал.

Отчаяна, царицата решила сама да се върне в своето царство. Тя напуснала селото и дълго вървяла, докато стигнала до един манастир. На монахините царицата разказала всичко за себе си и ги помолила да я приемат да живее при тях. Те я съжалили и я оставили в манастира.

Преди царицата винаги спяла в меки постели. Обличала се в копринени дрехи, возела се в колесница. Нямала никаква представа какво е страдание. Но сега трябвало да върви боса под палещото слънце и да спи върху голата земя. Всичко това ѝ било много трудно и тя тихичко си плачела. Монахините я успокоявали и поучавали. Постепенно царицата се утешила и била щастлива с тях.

Но ето че приближило времето, когато трябвало да се роди детето. Монахините ѝ казали:

— Повече не можеш да останеш тук. Детето не може нито да се роди, нито да живее в манастира. Такъв е законът. Трябва да отидеш някъде другаде. Не ни се иска да ти причиняваме болка, но сме принудени. Законите трябва да се спазват.

Царицата отново тръгнала да търси някое селище. Но по пътя детето се родило. Щом видяла лицето на малкия си син, забравила мъката си. Обвила го в шала си, обшит със скъпоценни камъни, и сложила на врата му медальон с името на цар Датхивахан. Струвало ѝ

се, че така детето ще е под закрилата на баща си и няма да е само. После го оставила на пътя и се скрила зад едно дърво. Мислела си: „Някой непременно ще вземе детето и може би ще види надписа, и ще го занесе при царя. Така то ще отиде в своето царство. Ако не направи това, поне ще го занесе в дома си и ще го отгледа. А аз ще живея в манастира. За мене няма по-сигурно и безопасно място“.

В това време оттам минал един беден чандал. Той видял новороденото дете и се спрял. Огледал се наоколо и като не видял никого, извикал:

— На кого е това дете? Който го е оставил, да дойде да си го вземе!

Той чакал доста време, но никой не се появил. Тогава взел детето и си тръгнал за къщи. Беднякът и жена му си нямали деца.

Царицата видяла всичко това скрита зад дървото, а после тръгнала незабелязано след човека. И когато той влязъл в къщата си, тя се успокоила и се върнала в манастира.

Семейството чандали се грижели добре за детето. Но майчината любов често тласкала царицата към дома им. Тя отивала там и скришом наблюдавала малкия си син. Той растял пред очите ѝ. Гледала го как пълзи по колене, как плаче, как се смее... Знаела всяка негова нова дума. Понякога се осмелявала да разговаря с новите му родители, които не можели да се досетят, че това е майката на детето.

Принцът пораснал. Започнал да играе с децата на своята възраст. В игрите винаги се правел на цар. И по външния си вид той се отличавал много от другите. Личало, че е принц. А децата изпълнявали всичко, което им заповядвал, и го наричали цар Карканду.

Като гледала това, царицата си мислела с радост: „Моят син е достоен да стане цар. Един ден той ще намери баща си и ще наследи царството му“.

Веднъж Карканду играел пред дома си близо до току-що поникнали бамбукови пръчици. Изведнъж изневиделица там се появили двама монаси. Единият докоснал с ръка една от пръчиците и казал:

— Тази пръчка е необикновена. Когато порасне четири пръста, който я отчупи и вземе, непременно ще стане цар.

Карканду и един негов приятел, син на брамин, чули това. Приятелят му бил хитър. Той изкопал земята на дълбочина четири

пръста и отрязал пръчката.

— Вижте — казал той, — чудотворната пръчка е у мене и аз ще стана цар!

Карканду се ядосал. Грабнал пръчката от ръцете му и казал:

— Не ти, а аз ще стана цар! Бамбукът е наш! Ти го отряза с хитрост и никога няма да бъдеш цар!

Момчето на брамина се опитало да си върне пръчката, но Карканду не я пускал. Двамата се сборичкали и пръчката ударила брамина по главата. Разплакан, той се прибрал вкъщи и изопачено разказал случката на родителите си. Те отишли в дома на бедняка да се карат. Станала голяма разпрания. Сигнало се дотам, че трябвало да се намеси старейшината. При разпита, Карканду казал:

— Пръчката не беше израснала четири пръста. Той насила я изтръгна от земята. Но каква полза от това. Монасите казаха, че за да бъде чудотворна, трябва сама да израсне четири пръста. Ако той я иска, дайте му я. Все едно, няма да му помогне. Бамбуковата пръчка поникна пред нас. Значи късметът е мой. Аз ще стана цар.

Старейшината много харесал отговора на Карканду. Момчето наистина имало осанка на бъдещ цар. Затова му дал пръчката и рекъл:

— Твоето желание е много силно и разсъжденията ти са правилни. Цар ще стане не този, който притежава пръчката, а който има необходимите качества. Аз мисля, че ти си достоен да станеш цар. Силното желание води до успех. Но едно трябва да запомниш: когато наистина станеш цар, дай едно село на този брамин.

Карканду обещал. Но алчността на брамините не им давала покой. Те си знаели само едно: у когото е пръчката, той ще стане цар. Затова намислили да погубят Карканду и да вземат пръчката.

Но царицата майка се грижела за неговата безопасност. Тя бдяла над него непрестанно. Като разбрала за заговора, веднага отишла при семейството чандали и им казала. Те се приготвили набързо и заминали за град Канчанпур. Царицата също ги последвала.

По това време царят на Канчанпур умрял. Той нямал деца. Затова според обичая пуснали един кон да избере наследник.

Когато семейството чандали влезли в града, конят дошъл право при Карканду. Той го обиколил три пъти и застанал покорно пред него. Карканду и родителите му нищо не разбирали и учудено следели какво прави украсеният с перли и диаманти кон.

Тогава тълпата с викове: „Да живеј! Да живеј“ се втурнала натам. Сред навалицата имало министър, придружен от няколко войници. Той излязъл напред и сложил гирлянда на Карканду. С големи почести го завели в двореца и го коронясали. Царицата майка била много щастлива. Тя останала в двореца като слугиня.

Само за няколко дни слухът за коронясването на Карканду се разпространил навсякъде.

Синът на брамина също чул и веднага дотичал в двореца. Той напомнил на Карканду за обещанието му и поискал едно село.

„Този брамин е алчен — помислил си младият цар. — Не трябва да му се доверявам. Днес едно село иска, а утре ще му се прииска да завладее цялото царство. По-добре е да го изпратя при някой приятел цар. Там, като поиска веднъж, втори път няма да посмее.“

И той дал на брамина едно писмо и го изпратил в съседното царство Чампанагър. Отношенията между двете царства били приятелски. Но Карканду не знаел, че царят на Чампанагър, Датхивахан, е негов баща.

Синът на брамина взел писмото и го дал на Датхивахан. Като го прочел, царят помислил с безпокойство: „Новият цар изпраща посланик с цел да се скараме. Искане едно село, а тайно мечтае да завладее цялото ми царство“. И Датхивахан върнал писмото на брамина и заръчал да предаде на своя цар думите му:

— Целта на приятелството не е да можеш да влизаш своеволно в къщата на приятеля си и да вземаш каквото си поискаш, докато я опразниш цялата. Не съм толкова глупав. Карканду иска да завладее царството ми, но аз няма да му дам без бой дори едно село. Точно след осем дни ще се срещнем на бойното поле!

Карканду се замислил как да постъпи. Ясно било, че цар Датхивахан го е разбрал погрешно и направо му обявил война. Но да преклони глава пред него, никак не му се искало. Затова той също започнал да се готви за война.

Като гледала това, царицата не можела повече да мълчи. Тя си помислила: „Време е да разкажа всичко на сина си“.

— Датхивахан с твой баща — казала му тя. — Не трябва да воюваш с него. Това ти го казвам аз, твоята майка. Ако не вярваш, виж какво е написано върху медальона на шията ти. Попитай родителите си къде е шалът, обшит със скъпоценни камъни, в който те намериха.

Карканду си изяснил всичко. Родителите чандали му показали шала. Едва тогава те разбрали защо тази жена била винаги близо до момчето. Те паднали в краката ѝ. Царицата ги вдигнала и прегърнала:

— Вие отгледахте сина ми и също сте негови родители. Без вас нямаше да мога да го опазя.

В това време цар Датхивахан дошъл на бойното поле. Карканду също бил принуден да тръгне с войската си. С него отишла и царицата.

Като видял жена си жива, царят много се учудил и развълнувал. Двамата се гледали и сълзи на радост се стичали от очите им. Царицата разказала всичко.

След толкова години, щастлив, царят прегърнал сина си. После обявил, че му поверява царството си Чампанагър.

Така на бойното поле вместо звън на мечове, цвилене на коне и бойни викове се чували възторжени възгласи: „Да живее младият цар!“.

Настъпили дни на веселие и радост за всички.

[1] Паланкин — закрыта носилка за знатни хора. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.